

Beleidsplan protestantse gemeente Hantum c.a.

voor de periode 2018 – 2022

voor de vier dorpen:

Hantum, Hantumhuizen, Hantumeruitburen, Hiaure.

Protestantse Gemeente
Hantum c.a.

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	blz. 02
Wie, wat en waar is de Protestantse Gemeente Hantum c.a.?	blz. 03
De kerkgemeenschap als organisatie	blz. 04
Cultuur van de Protestantse Gemeente Hantum.....	blz. 05
Kenmerken van de Protestantse gemeente Hantum c.a.	Blz. 06
Profiel en visie van de Protestantse gemeente Hantum.....	blz. 07
Doelstelling van de Protestantse Gemeente Hantum.....	blz. 08
Vier punten om die doelen te realiseren	blz. 09
Recente en nieuwe ontwikkelingen	blz. 10
Evalueren en waar nodig bijstellen.	blz. 10
Korte beschrijvingen van diverse activiteiten	blz. 11 e.v.

Inleiding

Drie verschillende landelijke kerken, te weten de Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelisch-Lutherse kerk, besloten in 2004 officieel tot een fusie.

De Protestantse Gemeente Hantum c.a. (*c.a. is de afkorting van Cum annexis en betekent "wat er bij hoort"*) is ontstaan door een samenwerkingsverband van de hervormde gemeenten en gereformeerde kerken van de dorpen Hantum, Hantumhuizen, Hantumeruitburen en Hiaure, dat uiteindelijk uitgroeide tot een fusie. (*fusie betekent in dit verband: samensmelting van gemeenten op basis van gelijkwaardigheid*).

De fusie werd officieel bekrachtigd op 1 januari 1993. Vanaf dat moment draagt deze gemeente de naam: Protestante Gemeente Hantum c.a.

De gemeente heeft een beleidsplan nodig. Niet uitgebreid maar compact en eenvoudig. Een paar plannen gingen deze voor. Het laatste beleidsplan werd aanvankelijk gemaakt voor de periode van 2011-2015. Het behield onveranderd zijn geldigheid tot nu toe. Bij het opstellen van dit nieuwe beleidsplan voor de periode 2018-2022 is gekeken naar de vorige beleidsplannen, naar de huidige situatie én naar de toekomstverwachtingen. Daar zitten soms kleine, soms grotere verschillen tussen, waaruit blijkt dat dit een levende gemeente is. Ook is gebruik gemaakt van het meest recente ondersteuningsmateriaal van de Protestantse Kerk Nederland, "Op weg met beleid..."

Dit nieuwe beleidsplan is opgebouwd uit een (geografische) beschrijving van de PG Hantum c.a., een overzicht van de organisatie, kenmerken van de gemeente, profiel en visie, doelstellingen, de belangrijkste punten van aanpassen, mogelijke verbeteringen voor de komende vier jaar, de oproep tot een 2 jaarlijkse evaluatie en tot slot leest u over de vele programma's, de diverse activiteiten en de daar bij behorende werkplannen waarmee de PG Hantum c.a. dit beleidsplan hoopt te realiseren.

Redactie:

Jan Siebe Hiemstra

Johannes van Keimpema

Jan Veeninga

Gerrit H. Visser

Wie, wat en waar is de Protestantse Gemeente Hantum c.a. (in het vervolg PGH)

De PGH omvat de dorpen Hantum, Hantumhuizen, Hantumeruitburen en Hiaure en de tussenliggende gebieden, gelegen in de burgerlijke gemeente Dongeradeel. Het is een plattelandsgemeenschap met een agrarisch karakter. In alle vier dorpen en de tussenliggende gebieden is de onderlinge verbondenheid van oudsher sterk te noemen. De kerkelijke gemeenschappen en het geloof waren daarin eeuwenlang een sterke drijfveer en stimulans. Dat is de laatste decennia veranderd. De gemeenschap waartoe men behoort krijgt steeds minder betekenis. Onder andere omdat de duidelijk herkenbare “zuilen” in onze samenleving — protestants, katholiek, socialistisch, liberaal enz. — meer en meer oplossen. Mét de individualisering komt een groeiend onafhankelijkheidsgevoel tot leven. Daar waar men voorheen op elkaar was aangewezen kan de mens nu alleen staande houden, we redden ons zelf, doen wat we wensen en willen en kunnen dat alleen. De kerk, het geloof, de gemeenschap en de naaste worden daarbij steeds minder nodig geacht. Voor velen zijn de “oude normen en waarden” minder nodig en daardoor niet of minder interessant. Zie daar een maatschappelijk en sociaal complex gebeuren waar de PGH zeker ook mee te maken heeft.

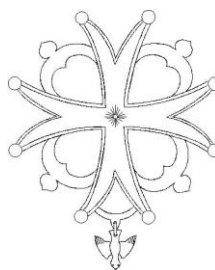
Vroeger had elk dorp een eigen gemeenschap en een eigen kerk, nu is de Nicolaaskerk in Hantum de enige officiële kerk. Van de andere 3 kerkgebouwen is die van Hantumeruitburen verkocht, die van Hantumhuizen ondergebracht in de stichting “âlde Fryske tsjerken” en die van Hiaure op 2 juli 1999 opgenomen in de stichting “Vrienden van de kerk van Hiaure”.

In 2013 is “Hantum” begonnen met de invoering van het Ledenregistratie Protestantse Kerk (LRP). Om goed op de hoogte te blijven van de situatie van de gemeente is een actueel ledenbestand belangrijk. De PGH bestaat nu (tweede kwartaal 2017) uit 444 personen.

Daarvan zijn 237 personen van het mannelijk - en 207 personen van het vrouwelijk geslacht.

Er zijn 154 belijdende leden, 191 doopleden, 92 personen zijn ongedoopt en 7 personen zijn mee – geregistreerd. De opbouw in leeftijd vindt u in de tabel hieronder.

Leeftijd	aantal	%
0 - 10	58	13,1%
11 - 20	57	12,8%
21 - 30	51	11,5%
31 - 40	65	14,6%
41 - 50	44	9,9%
51 - 60	64	14,4%
61 - 70	59	13,3%
71 - 80	28	6,3%
81 - 90	15	3,4%
90 >	3	0,7%

Men kan zeggen dat de leeftijdsopbouw per 10-tal jaren behoorlijk consequent is. Uitgezonderd de groep 41 – 50 jarigen en die van boven de 70 jaar.

De kerkgemeenschap als organisatie

De organisatie bestaat uit een kerkenraad en een moderamen. Het moderamen bestaat uit de voorzitter van de kerkenraad, een afgevaardigde van de diaconie, een afgevaardigde van de kerkrentmeesters, de 1e scriba en voorganger. Het moderamen bereidt de vergaderingen van de kerkenraad voor.

De kerkenraad bestaat uit alle aanwezige ambtsdragers en is verantwoordelijk voor het algehele beleid van de PGH en de beslissingen die daarvoor genomen moeten worden. Het moderamen kan in de zomermaanden beslissingen nemen als er geen uitstel van handelen mogelijk is.

De kerkenraad stelt, voor het beroepen of zoeken van een predikant of kerkelijk werker, een beroepingscommissie samen.

De kerkenraad zoekt en benoemt de nodige ambtsdragers.

Binnen de kerkenraad hebben de ouderlingen, ouderling – kerkrentmeesters en diakenen elk een eigen verantwoordelijkheid die gerelateerd is aan het genoemde ambt zoals omschreven in de kerkorde. Elk van die ambt-groepen brengen eventuele voorstellen tot wijzigingen van beleid in de kerkenraad. Op de kerkenraadvergadering worden die voorstellen besproken en gezamenlijk vastgesteld of afgekeurd.

De ouderlingen zijn verantwoordelijk voor de pastorale zorg in de breedst mogelijke zijn van het woord. Samen met de voorganger vormen zij het consistorie (ook wel ouderlingenberaad genoemd), waar onderwerpen van pastorale aard die spelen in de gemeente worden besproken.

De kerkrentmeesters stellen de begrotingen en jaarrekeningen op van het levend- en het vaste geld. Deze begrotingen en rekeningen worden door de kerkenraad bij vergadering bekrachtigd.

Naast ouderling – kerkrentmeesters zijn er ook niet – ouderling kerkrentmeesters. Zij bekleden geen ambt en hebben geen stem in de kerkenraad. Verder worden ze als gelijken beschouwd.

De diaconie zal de barmhartige liefde en de delende hand van Jezus willen zijn.

Dit krijgt gestalte door collectes te innen om zo mede de nood van mensen dichtbij of waar ook ter wereld, zo goed als mogelijk de lenigen.

De PGH is verdeeld in 4 wijken met elk een “eigen” ouderling, ouderling - kerkrentmeester en diaken. Overkoepelend is er één pastor.

Diakenen, kerkrentmeesters, kerkenraad en moderamen vergaderen elk aan de hand van een algemeen rooster dat door de scriba wordt gemaakt en door de kerkenraad wordt goedgekeurd.

Een groep van ruim 100 personen doet op één of andere wijze vrijwilligerswerk binnen de gemeente. Deze enthousiaste groep gemeenteleden willen met eigen talenten en inzet vorm geven aan een open, betrokken en eigentijdse manier van geloven. In vieringen, catechese, kringenwerk en pastoraat hoopt men met elkaar dienstbaar te zijn aan de opbouw van onze gemeente.

Cultuur van de Protestantse Gemeente Hantum

(Cultuur = Al die dingen die mensen denken, doen en hebben: gewoonten en gebruiken, godsdienst, normen en waarden, bestaanswijze, muziek, voorwerpen, bouwwerken, kunst, enz.)

De ontwikkelingen van de PGH wijkt niet af van de landelijke trend.

Het ledenaantal loopt terug, de gemeente vergrijsd en een deel van de ouders en de jeugd is niet sterk vertegenwoordigd in de erediensten.

Sommige mensen denken ook buiten de kerk genoeg te vinden om hun geloof en spirituele behoefte voldoende te kunnen voeden.

De eerder genoemde ontkerkelijking en de hier bovengenoemde situatie dwingt de kerk steeds opnieuw na te denken over het doel en de koers van de kerk. Moet de kerk (het Lichaam van Christus) zich steeds opnieuw aanpassen aan het onafgebroken zoeken naar verandering en vernieuwing van mens en wereld of wil de gemeenschap van Christus in die wereld een Lichtend Licht en een zoutend zout zijn.

Zeker is het pogen van de PGH dat zij een kerk wil zijn die de onafhankelijke, onvergankelijke, barmhartige en reddende liefde van Christus wil blijven verkondigen. Een gemeente die Gods Woord wil blijven verkondigen, hoe snel en radicaal de wereld soms ook veranderd. Daarmee staan we in een eeuwenoude traditie. Daarbij gaat niet om de traditie zélf maar om de inhoud van die traditie.

De opdracht dat Jezus Christus de onveranderlijke is, Hij heeft de wereld en de mens lief. (Joh 3:16)

Kenmerken van de Protestantse gemeente Hantum c.a.

Deze gemeente heeft, algemeen gezien, het klassiek gereformeerde profiel. Centraal staat de woordverkondiging. Het Woord laat mensen hun nood (de zonde) kennen, maar ook hoe zij daaruit verlost kunnen worden door het werk van Christus. Er is veel aandacht voor het pastoraat. Ook de heiliging van het leven is belangrijk: de geboden gelden als leefregel.

Daarnaast is er de laatste jaren een groeiende voorkeur voor het evangelische profiel. Daar ligt de nadruk meer op persoonlijke bekering. Uitgangspunt voor het dagelijks leven is de persoonlijke relatie met God in de ontmoeting met Jezus Christus. Er is veel aandacht voor bijbelstudie en ontmoeting in kleine groepen. De nadruk ligt op het 'ambt van alle gelovigen'.

Verscheidenheid in geloofsbeleving dus. Toch kan tegelijk gezegd worden dat de mogelijke verschillen van de voormalige Hervormde gemeente en de Gereformeerde kerk langzaam oplossen in een sfeer van een groeiend verlangen samen gemeente van Christus te willen zijn. *“Een lichaam bestaat dus uit veel delen, en al die delen zijn verschillend. Want als ze allemaal hetzelfde waren, zouden ze nooit met elkaar één lichaam kunnen vormen”. (1 Korinthe 12: 19-20 BGT)*

Per zondag is er tenminste één kerkdienst, soms ook een extra avonddienst. De diensten worden gehouden in de Nicolaaskerk te Hantum. Vier keer per jaar wordt er, in samenwerking met het Frysk Oecumenysk Wurkferbân Dongeradeel, een Friese dienst gehouden in de “St Annakerk” in Hantumhuizen.

De PGH is een gemeente die staat in de lange traditie waarin mensen hun geloof voeden, beleven en vorm willen geven in hun dagelijks leven. Hoe verschillend soms ook, ze leeft in de verwachting van het verbond dat God met Israël sloot (Ex. 20:1-17). Ze ziet Jezus Christus als Redder der mensen. Door Zijn kruisiging, sterven én opstanding werd Jezus dé Weg, dé Deur en hét Licht voor de nieuwe wereld die voorgoed gestalte zal krijgen wanneer op God 's tijd aarde en hemel één worden. Jezus' liefdevol willen en werken vindt door de Heilige Geest voeding en inspiratie in de harten van miljoenen mensen. Door de Heilige Geest kan en wil ook deze gemeente Zijn navolger zijn.

In de vieringen (o.a. kerkdiensten) en in het vele vrijwilligerswerk worden de vele gaven en talenten gebruikt om vreugde en dank te laten doorklinken (1 Cor. 12: 1-11).

Door betrokkenheid op elkaar wil de gemeente opkomen voor mensen in hun kwetsbaarheid, in de eigen gemeente, in de directe omgeving alsook daarbuiten. Hierin spelen het pastoraat en diaconaat een grote rol. De PGH wil hiermee Gods barmhartige liefde en de bewogenheid van Christus Jezus, als een levende werkelijkheid zichtbaar maken.

Tegelijk is er evenals bij veel andere kerkelijke gemeenschappen, de algemene verzakelijking, terugloop van het ledenaantal en verminderende betrokkenheid van sommige gemeenteleden voelbaar. Daarom worden vele vormen van ontmoeting extra gestimuleerd. Zo is er in de gemeente een groot aanbod van samenkomsten, activiteiten voor overdracht en vorming, voor jong en oud en iedereen daartussen. Verderop worden de meeste activiteiten verder uitgelegd.

Profiel en Visie van de Protestantse Gemeente Hantum

De protestantse gemeente van Hantum c.a. is een geloofsgemeenschap...

- die zich kenmerkt door een veelzijdige geloofsbeleving en uiteenlopende geloofsuitingen.
- van mensen die proberen God te eren in navolging van Jezus Christus, geïnspireerd door de Heilige Geest. Daarbij kan de gemeente algemeen gezien worden als “klassiek gereformeerd” of anders gezegd: “midden – orthodox”.
- waarvan een deel zich de laatste jaren met voorliefde richt op een meer evangelische beleving. Dit manifesteert zich in het willen zingen van evangelische liederen. Men ziet de Bijbel als het onfeilbaar Woord van God. Naast de majesteit van Jezus als Gods Zoon wordt de werking van de Heilige Geest door hen als onmisbaar ervaren.
- waar tenminste eenmaal per zondag een eredienst wordt gehouden. Zo mogelijk in de Nicolaaskerk. Soms zijn er extra avonddiensten.
- die met elkaar in gesprek willen zijn en blijven en wegen zoeken om het geloof te verdiepen, uit te dragen en te delen met mensen binnen de kerk en daarbuiten.
- waarin er pastoraat is voor alle leden. Hierdoor mogen we leren dat we bij crisissituaties Gods troost, kracht, wijsheid en genade mogen en kunnen ervaren.
- die te midden van andere geloofsgemeenschappen en de samenleving de vrijmoedigheid heeft om het getuigenis van Jezus Christus te verkondigen én die de moed heeft daarbij óók te luisteren naar anderen.
- die missionair wil zijn. Dat betekent dat we elkaar nodig hebben én ons dienend opstellen voor anderen. Dat we als gemeente er willen zijn voor mensen die extra steun, bemoediging en meeleven nodig hebben.
- die probeert Gods Boodschap en de liefde van Jezus Christus te delen met oud én jong, écht gemeente breed! Het evangelie zichtbaar wil maken voor elkaar en voor de wereld om ons heen. Daarmee worden we navolgers van Jezus Christus.

Doelstelling van de Protestantse Gemeente Hantum

De PGH wil een enthousiaste gemeente zijn met oog voor de mensen om zich heen. We kijken naar ons zelf, naar ons dorp en naar de wereld om ons heen. Door geloof, hoop en liefde wil zij toekomstperspectief bieden aan haar eigen bestaan en vooral ook... moed houden om door te gaan. Zij wil een gemeente zijn die in beweging is en daarmee bewust kiest voor voortgang op de weg die God ons, in Jezus Christus, wijst.

Geloof

De PGH hoopt meerdere generaties te kunnen aanspreken in kerkdiensten en andere activiteiten. Geloofsoverdracht en ruimte voor bezinning en geloofsverdieping zijn hierbij belangrijk. Gevoel voor traditie (in de vieringen) mag vernieuwing niet in de weg staan. Een traditie leeft bij de gratie van vernieuwing. Een mooi citaat van Mahler (vrij vertaald): Traditie is het doorgeven van het vuur, niet het aanbidden van de as.

Hoop

De vergrijzing en terugloop van leden zijn ontwikkelingen die de PGH niet uit de weg wil gaan maar er op moet reageren. De PGH wil zich echter niet concentreren op het in stand houden van een kerk die praktisch niet haalbaar is, maar wil werken aan het creëren van een levende gemeenschap. "Minder" kan op deze manier "meer" worden. Het creëren van een goede sfeer in de kerkelijke organisatie en dit uitstralen naar buiten kan voor zowel leden als niet-leden de drempel verlagen.

Liefde

Als getuige van Gods liefde ziet de PGH de zorg voor de ander als een opdracht: zonder diaconie en pastoraat geen kerk! Deze zorg mag niet beperkt blijven tot de eigen gemeente. Geen muren bouwen maar focussen. Het is belangrijk de kwetsbaarheid en eindigheid van het leven serieus te nemen en daar oog voor te hebben.

1 Korintiërs 13: 13, hier schrijft Paulus:

Ons resten geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.

Vier punten om die doelen te realiseren

Momenteel staan de “traditionele” kerkgemeenschappen onder druk. Maatschappelijke tendensen als secularisering, individualisering, e.d. leiden, met name bij jongeren, maar ook bij de grote tussengroep (30 – 50 jarigen), tot vervreemding van de kerk. Daarbij vormen tijd en afstanden geen hindernissen meer. “Kerk-shopperen” deed z’n intrede. Sommigen willen een meer spannende kerk. Anderen verlaten hun kerk vanwege bepaalde leerstellingen. En weer andere christenen verlaten hun gemeente in een sleur van ontevredenheid: na een paar maanden of jaren zoekt men weer iets nieuws

Een gevolg is een nóg meer versnelde vergrijzing van onze kerkelijke gemeente door een teruglopend aandeel van meestal jonge mensen. Zo loopt de gemeente kans een “uitstervende” gemeente te worden. Het beleid van de PGH zal de komende jaren gericht moeten zijn op het keren van dit tij, met andere woorden: zo veel als mogelijk het borgen van de continuïteit van de Protestantse Gemeente Hantum c.a.. We zullen daarbij zeker en vooreerst naar onszelf moeten kijken. Wie zijn wij als gemeente, als kerkenraad én als persoon / ambtsdrager, en komt dat met elkaar overeen of zit daar spanning. We bevragen onszelf en elkaar: wat / waarin geloven wij, wat willen wij, wat doen wij.

Pas dan zouden we de doelen kunnen ijken op vier concrete punten.

Vier punten:

- a) **Kerkelijke betrokkenheid:** De PGH kan alleen voortbestaan als zowel jong als oud zich betrokken voelt en blijft voelen bij de kerkgemeenschap. Deels wordt daar aan gewerkt. De tienerdiensten en de ouders van de tieners worden eens per maand gefaseerd met elkaar in contact gebracht. Dat werkt voor elke partij prima. Een groeiproces in beweging!
Bijna alle leeftijdsgroepen hebben keuze uit een veelheid aan verschillende vormen van ontmoeting. Daar wordt flink in geïnvesteerd en ook flink gebruik van gemaakt.
In de komende tijd worden er, 1 of 2 maandelijks, totaal van elkaar verschillende diensten georganiseerd. Zo veel als mogelijk toegankelijk voor jong en oud. Gedacht wordt aan verschillende zang- en praise diensten, e.d.
- b) **Bezielende liturgie.** In de eredienst moeten mensen kunnen “thuiskomen” bij God en bij elkaar. Er is een groeiende vraag naar het zingen van liederen uit andere bundels: evangelische liedbundel, Opwekking, YouTube, enz. Ook de verkonding zou volgens sommigen (nog) bijbelgetrouwer mogen, met meer Schriftuitleg. Is er naast traditionele diensten ruimte voor een andere invulling? Hierover zou nagedacht moeten worden.
- c) **Samenwerken.** De PGH is niet de enige gemeente in de regio die bedreigd wordt in haar voortbestaan. Krachten bundelen en een goede presentatie van de PGH moeten leiden tot win-win situaties. Wellicht biedt de clustervorming die zich nu regionaal ontwikkeld nieuw perspectief. Vanuit het verleden zijn we in een innige omarming met buurgemeente Raard – Foudgum, maar er ontstaan wellicht ook nog andere mogelijkheden.
- d) **De financiën.** Een gezond financieel draagvlak is onontbeerlijk voor de gemeente. De rentmeesters hebben de zaken goed en strak op orde. Er is geen overvloed en ook is er sprake van krimpende reserves.
Wellicht bestaan er toch mogelijk om te investeren in de gemeente i.p.v. gebouwen.

Recente en nieuwe ontwikkelingen van de Protestantse Gemeente Hantum

- De PGH heeft sinds enige tijd een eigen website.
Die communiceert simultaan met de website van het dorp.
Dit zou kunnen leiden tot een nóg betere onderlinge band tussen kerk en dorp.
- Eens in de twee jaar is er een dorpsfeest dat wordt afgesloten met een kerkdienst in de feesttent. Daar zijn geen “drempels”.
- De PGH heeft samen met de buurgemeente Raard – Foudgum samenwerkende kerkelijke activiteiten ontwikkeld die goed in de smaak vallen. Geprobeerd wordt om meer van zulke activiteiten te organiseren.
- Start- en slotzondagen worden door veel gemeenteleden bezocht en worden als een feestelijk evenement gezien. Veel mensen bijeen geeft een sterk saamhorigheidsgevoel.
- De “groothuisbezoeken” worden nu iets anders georganiseerd. Dat geeft een bescheiden groei aan dit fenomeen. Elkaar op zoeken om te praten over geloof, gezin, kerk en wereld.
- Er wordt, soms actief, soms financieel, ondersteunend meegewerkt aan de activiteiten van de voedselbank in de nabije omgeving. De kerk laat zich op verschillende wijzen “zien”, vooral ook praktisch.
- De diaconie en andere vrijwilligers bieden letterlijk “actief” de helpende hand bij de stichting “Steunpunt” die mensen daadwerkelijk helpen bij klussen.
- Er is eens in het jaar een “Oecumenische Dienst”
- Er is eens p. jaar een “Zendingsdienst” die druk wordt bezocht.
- Voorgangers en pastores hebben vier keer per jaar overleg in de regionale werkring.
Alle classisvergaderingen worden door vaste afgevaardigden bezocht.
- Het jeugd- en jongerenwerk zit, zeker door het organiseren van tienerdiensten, echt in de lift.
- Waar mogelijk zullen er meer en andere activiteiten opstarten wanneer die passen in dit beleidsplan of die het plan verrijken of inspireren.

Evalueren en waar nodig bijstellen

De kerkenraad zal zo nodig elke vier jaar het beleidsplan vernieuwen en aanpassen. Jaarlijks of twee – jaarlijks zal de kerkenraad in samenspraak met de diverse binnenkerkelijke organisaties of raden de voortgang van de in het beleidsplan genoemde aandachtspunten evalueren. Indien nodig wordt het beleidsplan dan bijgesteld.